

OBSAH

O autorech - - - - -	VI
Předmluva - - - - -	X
Autoři jednotlivých částí - - - - -	XXIV
Seznam použitých zkratek - - - - -	XXVI
 Právo hmotné a procesní na rozcestí - - - - -	1
 Část první. Právo hmotné a procesní v legislativě a teorii- - - - -	3
Kapitola 1. Úloha kodifikace v současnosti - - - - -	5
1.1 Výhody kodifikace - - - - -	5
1.2 Překážky kodifikace- - - - -	7
1.3 Kodifikace civilního procesního práva - - - - -	7
Kapitola 2. Počátky moderní rekodifikace soukromého práva - - - - -	9
2.1 Rekodifikace soukromého práva v pojetí F. Zoulíka - - - - -	9
2.2 Úprava ochrany slabší strany v soukromém právu - - - - -	11
2.3 Moderní tendence v závazkovém právu - - - - -	13
Kapitola 3. Podstata a postavení procesního práva - - - - -	17
3.1 Procesní právo jako součást práva veřejného - - - - -	17
3.2 Zoulíkova koncepce postavení procesního práva v systému práva- - - - -	19
3.3 Vztah procesního a veřejného práva - - - - -	21
3.3.1 Vliv dispoziční zásady na charakter procesního práva - - - 22	22
3.3.2 Vliv projednací zásady na charakter procesního práva - - - 24	24
3.3.3 Soud jako „nezúčastněný třetí“ - - - - -	26
3.3.4 Projevy „imperia“ soudu - - - - -	28
3.4 Závěrem - - - - -	29
 Část druhá. Působení práva hmotného na právo procesní - - - - -	31
Kapitola 1. Autonomie vůle a dispoziční zásada - - - - -	33
1.1 Sebeurčení jednotlivce a civilní proces - - - - -	33
1.2 Dispoziční volnost žalobce - - - - -	34

INHALT

Die Autoren - - - - -	VII
Vorwort - - - - -	XI
Autorenverzeichnis - - - - -	XXV
Abkürzungsverzeichnis - - - - -	XXVII
 Materielles Recht und Prozessrecht am Scheideweg - - - - -	123
 Erster Teil. Materielles Recht und Prozessrecht in Gesetzgebung und Lehre - - - - -	125
Kapitel 1. Die Rolle der Kodifizierung in der Gegenwart - - - - -	127
1.1 Vorteile der Kodifizierung - - - - -	127
1.2 Hindernisse der Kodifizierung - - - - -	129
1.3 Kodifizierung des Zivilprozessrechts - - - - -	130
Kapitel 2. Ursprünge der Neukodifizierung des Privatrechts - - - - -	133
2.1 Rekodifikation des Privatrechts im Konzept von F. Zoulik - - - - -	133
2.2 Der Schutz der schwächeren Partei im Privatrecht - - - - -	135
2.3 Moderne Tendenzen im Schuldrecht - - - - -	138
Kapitel 3. Das Wesen und die Stellung des Prozessrechts - - - - -	143
3.1 Prozessrecht als Teil des öffentlichen Rechts? - - - - -	143
3.2 Zouliks Konzept der Stellung des Prozessrechts im System des Rechts - - - - -	145
3.3 Das Verhältnis zwischen Prozessrecht und öffentlichem Recht - - - - -	148
3.3.1 Der Einfluss des Dispositionsgrundsatzes auf die Natur des Prozessrechts - - - - -	149
3.3.2 Der Einfluss des Verhandlungsgrundsatzes auf die Natur des Prozessrechts - - - - -	152
3.3.3 Gericht als „unbeteiligter Dritter“ - - - - -	152
3.3.4 Die Erscheinungsformen des „imperium“ des Gerichts - - - - -	156
3.4 Schlussfolgerungen - - - - -	157

Obsah

1.2.1 Vzdání se procesního nároku - - - - -	34
1.2.2 Zpěvtzetí žaloby se vzdáním se nároku - - - - -	36
1.2.3 Rozsudek pro zmeškání žalobce? - - - - -	37
1.3 Právo „nesoudit se“ v naší právní úpravě - - - - -	37
Kapitola 2. Diferenciace sporného a nesporného řízení - - - - -	39
2.1 Úvodní poznámky - - - - -	39
2.2 Diferenciační kritérium v historických souvislostech - - - - -	39
2.3 Diferenciační kritérium v kontextu současné doktríny - - - - -	41
2.4 Význam diferenciačního kritéria nesporného soudnictví - - - - -	42
2.5 K tomu, jaká kritéria má zákonodárce zohledňovat - - - - -	47
2.6 Závěr - - - - -	50
Kapitola 3. Vliv žalobce na právní posouzení nároku soudem - - - - -	51
3.1 Uvedení do problému - - - - -	51
3.2 Přehled názorů - - - - -	51
3.3 Vázanost soudu žalobou jako východisko - - - - -	57
3.4 Materiální pojetí předmětu sporu - - - - -	58
3.5 Procesní chápání předmětu sporu - - - - -	59
3.6 <i>Iura novit curia</i> a právo vyjádřit se - - - - -	68
3.7 Skutečná a domnělá omezení volnosti právního posouzení věci soudem - - - - -	70
3.8 Závěrem - - - - -	72
Kapitola 4. Skryté konstitutivní rozsudky - - - - -	73
4.1 Pojem konstitutivních rozsudků - - - - -	73
4.2 Odchylky v soudní praxi - - - - -	74
4.3 Reakce zahraniční nauky: skryté konstitutivní rozsudky - - - - -	75
4.4 Druhy rozsudků - - - - -	77
4.4.1 Trojčlenné dělení - - - - -	77
4.4.2 Konstitutivní rozsudky přikazující plnění - - - - -	79
4.4.3 Námitka: specifický význam „rozsudku na plnění“ - - - - -	80
4.4.4 Užitečnost trojčlenného dělení - - - - -	83
4.5 Další otázky spojené se skrytými konstitutivními rozsudky - - - - -	83
4.5.1 Obecně: dvě rozhodnutí vyjádřená jediným výrokem - - - - -	83
4.5.2 „Předčasnost“ vykonatelného příkazu - - - - -	84
4.6 Skryté konstitutivní rozsudky - - - - -	85
4.6.1 Jejich praktická potřeba - - - - -	85
4.6.2 Přípustnost skrytého konstituování - - - - -	86

Inhalt

Zweiter Teil. Die Auswirkungen des materiellen Rechts auf das Prozessrecht - - - - -	159
Kapitel 1. Die Willensautonomie und der Dispositionsgrundsatz - - - - -	161
1.1 Individuelle Selbstbestimmung und Zivilprozess - - - - -	161
1.2 Die Verfügungsfreiheit des Klägers - - - - -	162
1.2.1 Der Verzicht auf Prozessanspruch - - - - -	163
1.2.2 Die Klagerücknahme mit Verzicht auf den Prozessanspruch - - - - -	164
1.2.3 Das Versäumnisurteil gegen den Kläger? - - - - -	165
1.3 Das Recht „nicht zu klagen“ in unserer Rechtsregelung - - - - -	166
Kapitel 2. Die Unterscheidung zwischen streitiger und außerstreitiger Gerichtsbarkeit - - - - -	169
2.1 Einleitende Bemerkungen - - - - -	169
2.2 Das Unterscheidungskriterium im historischen Kontext - - - - -	169
2.3 Das Unterscheidungskriterium im Kontext der heutigen Lehre -	171
2.4 Die Bedeutung des Unterscheidungskriteriums des außerstreitigen Verfahrens - - - - -	173
2.5 Welche Kriterien sollte der Gesetzgeber berücksichtigen? - - - - -	180
2.6 Schlussfolgerungen - - - - -	183
Kapitel 3. Der Einfluss des Klägers auf die rechtliche Beurteilung des Anspruchs durch das Gericht - - - - -	185
3.1 Einführung in die Problematik - - - - -	185
3.2 Die Ansichten im Überblick - - - - -	185
3.3 Die Bindung des Gerichts an die Klage als Ausgangspunkt -	193
3.4 Das materielle Konzept des Streitgegenstandes - - - - -	194
3.5 Verfahrensrechtliches Verständnis des Streitgegenstandes -	196
3.6 <i>Iura novit curia</i> und das Recht auf das Gehör - - - - -	207
3.7 Tatsächliche und angebliche Beschränkungen der freien gerichtlichen Beurteilung - - - - -	209
3.8 Schlussfolgerungen - - - - -	211
Kapitel 4. Verdeckte Gestaltungsurteile - - - - -	213
4.1 Das Konzept der Gestaltungsurteile - - - - -	213
4.2 Abweichungen in der gerichtlichen Praxis - - - - -	214
4.3 Die Reaktion der ausländischen Lehre: verdeckte Gestaltungsurteile - - - - -	216
4.4 Urteilsarten - - - - -	218
4.4.1 Die Dreiteilung - - - - -	218